

Conclusies externe peilingen corona 2-12-2020

Tijddlijn: gedeeltelijke lockdown: 14 oktober t/m 4 november 22.00; tijdelijke verzwaring: 4 november 22.00 t/m 18 november; gedeeltelijke lockdown: 19 november t/m nu.
Persconferenties op 14 oktober, 3 november en 17 november.

Vertrouwen in de huidige aanpak

Sinds begin oktober is het vertrouwen in de aanpak van de coronacrisis door de Nederlandse overheid toegenomen. Er was veel steun voor de tijdelijke verzwaring van de gedeeltelijke lockdown, al vonden veel Nederlanders de aanscherpingen te laat. Ook nu lijkt er nog steeds draagvlak voor strengere maatregelen.

RIVM (30 nov)

- In november is het vertrouwen in de aanpak van de Nederlandse overheid weer toegenomen met 15 procentpunt. Het percentage deelnemers dat vindt dat de Nederlandse overheid het beter doet dan andere landen is gestegen met 15 procentpunt. Het sentiment in gesprekken met anderen is ook positiever.
- Daarnaast is sinds oktober op verschillende stellingen over het bepalen van de maatregelen door de overheid een toename te zien, met name op: 'alle benodigde informatie gebruikt', 'zich goed laat informeren' en 'besluiten neemt op basis van feiten'

Markteffect iov AD (26 nov)

- De steun voor het coronabeleid van het kabinet blijft groot: 64 procent zegt 'vertrouwen te hebben in de aanpak van het kabinet en het RIVM'. Bij een peiling in augustus was dat 66 procent.
- Toch vindt ruim de helft van de ondervraagden ook dat de overheid de tweede golf had kunnen voorkomen als er strengere maatregelen waren genomen, en vindt 50 procent dat het kabinet en het RIVM te weinig doen om verdere verspreiding van het virus te voorkomen.

1Vandaag (25 nov)

- Vertrouwen in de aanpak van de overheid: 58% (redelijk) veel

Validators (24 nov)

- De helft van de Nederlanders heeft vertrouwen in de aanpak van de overheid, net als vorige maand. Ruim een vijfde heeft geen vertrouwen (=).
- Het aandeel dat te maatregelen precies goed vindt is toegenomen (van 36% naar 47% in de afgelopen 3 weken) en het aandeel dat de maatregelen te beperkt vindt is afgenomen (van 50% naar 37%). 18- tot 34-jarigen vinden de maatregelen minder vaak te beperkt (28%) en vaker overdreven (24% vs 17%).
- Van de mensen die de maatregelen precies goed vinden, vinden meer mensen dat een verdere aanscherping niet nodig is vergeleken met vorige maand.

I&O Research in opdracht van NOS (19 nov)

- Bijna driekwart van de Nederlanders staat achter de coronamaatregelen; toename tov oktober (65%). Met name op het gebied van gezondheid.
- Zes op de tien Nederlanders willen een strengere aanpak (vóór persco 17 nov).
- Ook het aandeel dat vindt dat het kabinet het dragen van monddoekjes in openbare ruimtes verplicht moet stellen neemt verder toe (van 36% in september via 65% in oktober naar 72% nu). Een op zes (16%) is het niet eens met deze stelling

DVJ (9 nov)

- 56% vindt dat de overheid voldoende maatregelen neemt (daling tov juni).

1Vandaag (4 nov)

- Tweederde staat achter de tijdelijke verzwaring van de gedeeltelijke lockdown van het kabinet en het vertrouwen in de aanpak stijgt weer naar 57%.
- Driekwart (78 procent) heeft er begrip voor dat er extra maatregelen komen. Volgens 63 procent komen de extra maatregelen te laat.
- Grote meerderheid staat achter het niet reizen naar het buitenland.

Naleven huidige maatregelen

De meeste mensen houden zich aan de maatregelen zoals 1,5 meter afstand houden, drukte vermijden, thuisblijven en je laten je testen bij klachten. Ook zegt een ruime meerderheid een mondkapje te dragen in een publieke binnenruimte, al doen 18- tot 34-jarigen dit minder vaak en 55- tot 75-jarigen vaker. Uit objectieve data (Google, Flitsmeister en Locatus) blijkt dat mensen minder thuiswerken en/of thuis blijven dan tijdens de eerste coronagolf.

NOS op basis van google data (24 nov)

- De herhaalde oproep om toch vooral vaker thuis te werken, lijkt weinig effect te hebben. Weliswaar reizen mensen collectief veel minder vaak naar werk dan voor de coronacrisis, maar het aantal reisbewegingen naar werkplekken is nu onverminderd hoog en veel hoger dan tijdens en na de eerste coronagolf. Dat blijkt uit cijfers van Google, dat weet hoeveel van zijn gebruikers naar hun werk reizen.
- Tijdens de eerste golf daalde het woon-werkverkeer doordeweeks in een klap tot vijftig procent van het normaal. Inmiddels zitten we weer op een kwart onder het 'oude' normaal, blijkt uit de Google-cijfers.

NOS, data van Flitsmeister en Locatus (26 nov)

- We blijven minder vaak thuis dan in het voorjaar. Voordat het kabinet mensen oproep om vaker thuis te werken, was het zelfs drukker op de weg dan vorig jaar. Daarna zakte het wegverkeer tot onder het niveau van 2019, maar niet tot het niveau van de eerste golf. Bovendien neemt het verkeer de laatste week weer toe. Het is wel rustiger in de spits: reizen worden meer gespreid.
- De toename van autoverkeer kan ook worden veroorzaakt door OV-mijders en vrachtwagens. Ook denkt Flitsmeister dat veel mensen in de zomer de auto naar het buitenland pakken, in plaats van het vliegtuig.
- De afgelopen weken was het drukker in de stadscentra dan in de eerste golf, maar nog wel veel rustiger dan normaal.

RIVM (30 nov):

- Ten opzichte van begin oktober vermijden meer mensen drukte (twee derde). Bij de andere maatregelen zien we geen veranderingen.
- Met name bij het boodschappen doen en buitenshuis werken of naar school gaan ervaren mensen dat anderen te dichtbij komen.
- Degenen die thuis kunnen werken, werken driekwart (76%) van hun wekelijkse werkuren thuis (was 71% begin okt).
- Ten opzichte van de vorige meting hebben meer mensen zich laten testen.
- Bij een positieve coronatest wordt de thuisquarantaine het beste nageleefd (73% blijft thuis, 98% geen bezoek). In andere situaties wordt de thuisquarantaine minder goed nageleefd: 31% - 61% blijft thuis.

DVJ (9 nov):

- Zeven op de tien Nederlanders vermijden contact met anderen, negen op de tien schudden geen handen; 75% blijft zoveel mogelijk thuis, acht op de tien wassen hun handen vaker, drie op de tien werken vaker thuis, driekwart vermijdt drukke plekken.

I&O Research in opdracht van NOS (19 nov):

- Bijna iedereen (95%) zegt buiten 1,5 meter afstand te houden (45% altijd, 50% meestal). Negen op tien niezen in de elleboog of zakdoek (60% altijd, 29% meestal). Zeven op tien zeggen hun handen na thuiskomst 20 seconden te wassen (32% altijd, 36% meestal).
- Fors toegenomen is het dragen van een mondkapje: dit was voor en in de zomer nog zo'n 4 à 6 procent, in oktober zei 20 procent dat altijd of meestal te doen, nu is dat 67 procent (25% altijd, 42% meestal).

Validators (24 nov):

- Bijna negen op de tien (87%) Nederlanders geven aan dat zij zich aan de 1,5 meter afstand houden (stabiel). 84% draagt een mondkapje bij dringend advies. Onder 18- tot 34-jarigen ligt dit lager (circa drie kwart) en onder 55- tot 75-jarigen hoger (95% en 93%).

Naleven huidige maatregelen

Hoewel een aanzienlijk deel de maatregelen moeilijk te begrijpen vindt, is er een stijgende trend in hoe makkelijk mensen het vinden om 1,5 meter afstand te houden en om een mondkapje te dragen in het ov. Men ziet andere mensen beide ook meer doen.

RIVM (30 nov)

- Van de deelnemers geeft 50% aan dat ze het onlogisch of moeilijk te begrijpen vinden waarom sommige gedragsregels in de ene situatie wel gelden en in de andere niet. Op de vraag wat zij daar vervolgens mee doen, antwoordt toch een ruime meerderheid (69%) dat ze het naast zich neerleggen en de adviezen van de overheid opvolgen. 31% van de deelnemers die sommige gedragsregels onlogisch of moeilijk te begrijpen vindt geeft aan dat zij hierdoor minder gemotiveerd zijn om de regels op te volgen.
- De stijgende trends in hoe makkelijk mensen het vinden om 1,5 meter afstand te houden en om een mondkapje te dragen in het ov zetten door. Men ziet andere mensen beide ook meer doen.

Markteffect iov AD (26 nov)

- 64 procent van de Nederlanders vindt dat de overheidsmaatregelen hen niet te veel beperken in hun vrijheid. Dat percentage is wel duidelijk gedaald ten opzichte van de 71 procent in augustus, toen er veel minder beperkingen golden en de horeca open was.

I&O Research in opdracht van NOS (19 nov)

- In mei en juni leek ongeveer een derde de "anderhalve-meter-samenleving" realistisch, nu is dat de helft (49%).

Draagvlak en effectiviteit maatregelen:

Van de meeste maatregelen denkt men dat ze effectief zijn. Het maximum aantal bezoekers thuis vindt men het minst nuttig. Men heeft moeite met deze beperking en zou dit graag versoepeld zien. Ook het gebruik van mondkapjes in de publieke binnenruimtes en het openbaar vervoer vindt men minder nuttig, hoewel nog steeds een kleine meerderheid denkt dat het helpt.

Validators (24 nov)

- Zes op de tien Nederlanders hebben moeite met de beperking in sociale contacten; en de helft met minder naar buiten mogen en beperkte sport- en recreatiemogelijkheden.
- Ruim een derde (36%) zou graag het maximum aantal bezoekers thuis versoepeld zien.

RIVM (30 nov)

- Van het gebruik van mondkapjes in de publieke binnenruimtes en het openbaar vervoer denkt respectievelijk 54% en 60% dat dit (heel) veel helpt. De regels voor het maximum aantal bezoekers thuis dragen volgens 54% van de deelnemers (heel) veel bij om het virus tegen te gaan. Dit zijn daarmee de maatregelen waarvan mensen relatief het minst sterk overtuigd zijn van het nut. Maar; de ingeschatte effectiviteit van mondkapjes is wel toegenomen.
- Draagvlak voor maatregelen wanneer besmettingen toenemen: meer draagvlak voor regionale invoering dan voor landelijke invoering. Zowel landelijk als regionaal is het draagvlak voor de maatregel 'verbod op sportactiviteiten binnen' het hoogst (59 en 65%). Voor 'het sluiten van winkels' en 'het sluiten van middelbare scholen' is het draagvlak relatief het laagst, zowel landelijk (44% voor beide maatregelen) als regionaal (respectievelijk 52% en 54%).
- De toename in het draagvlak voor het dragen van een mondkapje in het openbaar vervoer zet door. Ten opzichte van de vorige meting is de grootste verandering in draagvlak te zien voor de maatregel 'quarantaine na bezoek aan een hoog risicogebied' welke met 5 procentpunt gestegen is.
- Het draagvlak voor maatregelen die te maken hebben met beperkingen in samenkomsten daalt het meest als ze nog zes maanden gaan duren. De maatregel om niet naar het buitenland te reizen kan ook rekenen op een grote daling in draagvlak als deze nog zes maanden zou duren.

Emoties/zorgen

De zorgen over de gevolgen van de coronacrisis blijven stabiel hoog in de afgelopen maand. Gevoelens van eenzaamheid nemen toe, met name onder jongeren. Veel ouders maken zich zorgen over de invloed van de coronacrisis op de ontwikkeling van hun thuiswonende kinderen. Met name over het oplopen van een onderwijsachterstand, maar ook over hun sociale vaardigheden. Deze zorgen lijken niet ongegrond: driekwart van de schoolleiders en leraren signaleert een leerachterstand bij leerlingen als gevolg van de coronacrisis. Daarnaast signaleert een aanzienlijk deel een negatieve invloed op het welzijn van de kinderen.

RIVM (30 nov)

- Vanaf de eerste tot en met de vijfde meetronde was er een afname te zien in de gevoelsmatige dreiging van het coronavirus. Terwijl deze in de zesde en zevende meetronde weer toenam, treedt er nu in de achtste ronde weer een daling op.
- Volgens de Mental Health Inventory 5 is 82% van de deelnemers psychisch gezond. Respectievelijk 10%, 5% en 3% van de deelnemers heeft lichte, matige of ernstige psychische gezondheidsklachten. De psychische gezondheid is vrij stabiel. De mate van eenzaamheid neemt sinds augustus toe naar circa 58% nu. Ook missen mensen het om familie en vrienden te zien.

DVJ (9 nov):

- Acht op de tien Nederlanders maken zich zorgen over het coronavirus (niveau eind maart). 37% maakt zich zorgen over de fysieke gezondheid van zichzelf en naasten, en 24% over de mentale gezondheid.

I&O Research in opdracht van NOS (19 nov)

- 37% voelt zich eenzamer dan vóór de coronacrisis (stijging tov april). Dit geldt met name voor jongeren van 18 t/m 24 jaar (69%). De helft van de jongeren voelt zich slechter dan vóór de crisis. Dit komt door verveling, eenzaamheid en depressieve gevoelens.
- Gevoel van saamhorigheid neemt af.

I&O Research in opdracht van Trimbos (12 nov) **Let op: weinig jongeren!**

- Net als in juni gaf in oktober 1 op de 6 mensen aan psychisch achteruit te zijn gegaan. 79% bleef stabiel, en 6% was er zelfs op vooruit gegaan. Ondanks de aanscherping van de maatregelen geven mensen hun leven nog steeds een 7.
- Ruim de helft (55%) van de respondenten kan ook positieve effecten van de crisis benoemen. Dit ligt lager bij lager opgeleiden (37%) en hoger bij hoger opgeleiden (68%).

Validators (24 nov)

- De zorgen over de gevolgen van de coronacrisis blijven stabiel in de afgelopen maand. Men maakt zich nog steeds het meeste zorgen over de lichamelijke gezondheid van naasten (61%) en een eventuele naderende economische crisis (60%).

Terre des Hommes (19 nov)

- 62,3 procent van de ouders maakt zich zorgen over de invloed van de coronacrisis op de ontwikkeling van hun thuiswonende kinderen. De grootste specifieke zorg van de ouders gaat over het oplopen van een onderwijsachterstand; 58,8 procent maakt zich daar zorgen over. 44,4 procent maakt zich zorg over de tijd die hun kinderen doorbrengen achter een beeldscherm. Verder is 43,1 procent van de ouders bezorgd dat hun kinderen steeds minder sociale contacten hebben en dat daarmee ook hun sociale vaardigheden afnemen.
- De zorgen van de ondervraagde ouders over de invloed van de coronacrisis op kwetsbare kinderen in Nederland zijn groter dan die over hun eigen kinderen. Maar liefst negen op de tien (89,5%) van de ondervraagden hebben aangegeven zich hierover heel veel (23,8%), zich redelijk veel (42,3%) of zich een beetje zorgen te maken (23,4%). Een tiende (10,5%) van de ondervraagde ouders maakt zich niet echt of helemaal geen zorgen.
- Ook de zorgen over de invloed van de coronacrisis op kwetsbare kinderen wereldwijd zijn hoog. In totaal maakt 84,6% van de ondervraagden zich heel veel (23,3%), zich redelijk veel (36,1%) of zich een beetje (25,2%) zorgen over kwetsbare kinderen

wereldwijd. Ongeveer een op de zes (15,4%) maakt zich niet echt of helemaal geen zorgen.

1Vandaag (5 nov)

- Driekwart van de schoolleiders en leraren signaleert een leerachterstand bij leerlingen als gevolg van de coronacrisis. Bijna de helft (46 procent) van de leraren signaleert een negatieve invloed heeft op het welzijn van de kinderen in het basisonderwijs. In het voortgezet onderwijs ligt dit cijfer nog hoger: 58 procent ziet dat hun leerlingen zich over het algemeen minder goed voelen.

Vaccinatiebereidheid

Het aandeel Nederlanders dat zich (waarschijnlijk) wil laten inenten tegen corona als er een vaccin beschikbaar is, schommelt in verschillende onderzoeken tussen vijf en zes op de tien. Des te ouder iemand is, des te liever hij of zij zich laat vaccineren. Er zijn er nog veel twijfels over het vaccin: mensen wantrouwen de snelheid waarmee het vaccin op de markt is gebracht en zijn bang voor bijwerkingen. Ongeveer een vijfde geeft aan zich niet in te enten. Er is weinig draagvlak voor een vaccinatieplicht of om mensen die wel gevaccineerd zijn meer vrijheden te geven.

Markteffect iov AD (26 nov)

- Ongeveer de helft van de Nederlanders weet nu al dat ze zich zullen laten inenten als de vaccins tegen corona beschikbaar zijn. 20% wil geen prik en 30 procent twijfelt nog.
- Opvallend is dat maar 32 procent van de ondervraagden ervan uitgaat dat het vaccin zeker veilig is op het moment dat het wordt aangeboden. 9 procent denkt dat het vaccin dan zeker niet al veilig is. Driekwart van de Nederlanders vindt het terecht dat mensen met een essentieel beroep - zoals zorgpersoneel - met voorrang een vaccin krijgen. Het scenario waarin mensen die gevaccineerd zijn, meer vrijheden krijgen dan mensen die nog geen prik hebben gehad, kan op veel minder steun rekenen. Dat vindt maar 43 procent een goed idee.

Onderzoek Nationaal ouderenfonds (13 nov):

- Hoewel een meerderheid van de ouderen (65,5%) zich direct wil laten vaccineren zodra het vaccin beschikbaar is, bestaat er ook veel twijfel. Ruim een kwart (27,2%) van de ouderen geeft aan zich niet direct te laten vaccineren, 7,3% weet het nog niet. Opvallend is dat mannen eerder geneigd zijn een vaccin te nemen dan vrouwen (respectievelijk 70,4% en 62,1%).
- Andere opvallende uitkomsten: des te ouder iemand is, des te liever hij of zij zich laat vaccineren. Dit loopt op van 44,9% onder mensen jonger dan 65 jaar tot 75% onder 85+ers.
- 72,3 procent van de mensen die zich als risicogroep zien, willen zich laten vaccineren. Dat betekent ook dat ruim een kwart hier nog twijfels over heeft.

5.1.2e iov Hart van Nederland (11 nov)

- Bijna 40 procent van de Nederlanders laat zich niet inenten als er straks een coronavaccin beschikbaar is. Dat blijkt uit onderzoek van het Hart van Nederland-panel onder ruim 3.000 mensen. Bijna de helft zegt zich wel te willen laten vaccineren zodra dit kan. Dat geldt vooral voor vijftigplussers. Een vaccinatieplicht kan op weinig steun onder Nederlanders rekenen: ruim 60 procent van de deelnemers vindt dat inenting tegen corona vrijwillig moet blijven. Daar staat

tegenover dat ongeveer een derde wél wil dat de wet wordt aangepast zodat mensen verplicht kan worden om het vaccin te nemen.

Peil de Hond (15 nov)

- Nu bekend is gemaakt dat er een goede kans is dat een goed werkende Pfizer-vaccin snel beschikbaar kan komen is gevraagd of men zich al dan niet zal laten vaccineren tegen Covid-19. Dit zijn de antwoorden van alle Nederlanders: 34% zegt "ja zeker", 19% geeft aan "waarschijnlijk wel", 11% "waarschijnlijk niet", 17% geeft een "zeker niet", 19% weet het (nog) niet.
- 35% van de Nederlanders vindt dat degenen die zich laten vaccineren meer mogen gaan doen dan degene die zich niet laten vaccineren. 54% vindt dat niet. Van degenen, die nu al zeker weten dat ze zich zullen laten inenten, vindt 60% dat de gevaccineerden dat meer mogen doen.

1Vandaag (25 nov):

- Driekwart staat achter het eerst vaccineren van kwetsbaren. Voorrang voor mensen met vitale beroepen krijgt ook steun (69%). Er is weinig draagvlak voor het eerst vaccineren van jongeren om anderen indirect te beschermen.
- 38% zegt zich zeker te laten inenten. Nog eens 21% denkt van wel, maar is er nog niet helemaal over uit. Eén op de tien (9% zegt zich waarschijnlijk niet te laten vaccineren en één op de vijf (19%) doet dat zeker niet. 13% zegt (echt) nog niet te weten wat zij zullen doen.
- Een kwart (24 procent) is voor een vaccinatieplicht voor iedereen, twee derde tegen. Een indirecte vaccinatieplicht door niet-gevaccineerden minder / gevaccineerden meer vrijheden te geven krijgt ook weinig steun: ruim de helft is tegen

I&O Research in opdracht van NOS (17 nov)

- In juni zei nog bijna driekwart (73%) zich dit najaar (zeker of waarschijnlijk) te laten vaccineren als er een vaccin beschikbaar is. Nu is dat nog 60 procent. Het percentage 'zeker wel' daalde van 43 procent in juni naar 29 procent nu. Ouderen zijn het meest geneigd zich te laten vaccineren, mensen van 25-50 jaar het minst.
- Maar liefst twee derde zegt dit vaccin is er te snel, ik vertrouw het niet, bijna de helft is bang voor bijwerkingen en vier op de tien twifelen of het vaccin voldoende werkt.

RIVM (30 nov)

- Van de deelnemers geeft 51% aan zich te willen laten vaccineren, en 5% wil zich laten vaccineren maar wil eerst weten of zij corona hebben gehad. 12% geeft aan zich niet te willen laten vaccineren. Daarnaast geeft 1% van de deelnemers aan zich niet te willen laten vaccineren omdat zij al corona hebben gehad. De overige deelnemers (32%) geven aan nog niet te weten of zij zich willen laten vaccineren tegen het coronavirus.

Volkskrant (21 nov)

- In de zomer wilde 73 procent van de Nederlanders nog een prik, nu is dat zo'n 60 procent.

TU Delft + RIVM

- Uit de antwoorden op de vraag of respondenten het vaccin van hun voorkeur ook daadwerkelijk zouden nemen blijkt dat de deelnemers aan het onderzoek zijn onder te verdelen in vijf groepen als het gaat om hun bereidheid om zich te laten vaccineren met een COVID-19 vaccin:
 1. Een groep die zich graag direct laat vaccineren zodra een goedgekeurd vaccin beschikbaar is (13%).

2. Een groep die het van de kenmerken van het vaccin (bijvoorbeeld effectiviteit en bijwerkingen) laat afhangen of zij het vaccin direct zullen nemen of nog even willen wachten (19%).
 3. Een groep die bereid is gevaccineerd te worden, maar graag een paar maanden wil wachten en eerst wil aankijken wat de ervaringen zijn bij anderen (25%).
 4. Een groep die het van de kenmerken van het vaccin laat afhangen of zij het wel of niet zullen nemen (28%).
 5. Een groep die een vaccin in principe niet zal nemen (14%).
- Als een vaccin effectief is en weinig bijwerkingen heeft, wil 39% van de Nederlanders dit direct hebben, terwijl 48% liever afwacht en 13% het vaccin zal afwijzen. Als een vaccin wel effectief is maar bij 1 op de 500 Nederlanders voor ernstige bijwerkingen zou zorgen, wil slechts 13% van de Nederlanders het vaccin direct hebben, terwijl 47% het zal afwijzen en 40% liever afwacht.

Feestdagen

Het lijkt erop dat de meeste mensen de feestdagen dit jaar wel vieren en daarbij rekening houden met de coronamaatregelen. Toch geeft een kleine groep mensen aan de feestdagen op dezelfde manier te vieren als in voorgaande jaren.

1Vandaag (12 nov)

- 9% van de deelnemers zegt dat ze met meer dan het nu toegestane aantal mensen pakjesavond gaan vieren. Reden: grote gezinnen/families. Veelgehoord alternatief is online.

Validators (24 nov)

- Bijna de helft viert geen sinterklaas. Van de mensen die het wel vieren, viert ca. 1 op de 10 Nederlanders Sinterklaas zoals altijd, ongeacht de maatregelen. Een derde geeft aan dat de 'normale' viering binnen de maatregelen past. Sommigen vieren het digitaal of wel fysiek maar met aanpassingen.
- Kerst en Oud&Nieuw vieren de meesten vergelijkbaar met andere jaren, omdat het binnen de maatregelen past. Daarnaast doet een relatief groot deel het fysiek maar aangepast volgens de maatregelen.

DVJ (9 nov)

- Twee derde plant om Kerst en Oud&Nieuw met 2-5 mensen inclusief zichzelf te vieren. Geen grote feesten dus. Zes op de tien zeggen het met minder mensen te vieren dan normaal. Sinterklaas wordt vooral met partner en kinderen gevierd.

RIVM (30 nov)

- 31% van de deelnemers geeft aan dat ze al een idee hebben hoe ze de feestdagen gaan vieren op een aangepaste manier. Een klein aantal van de deelnemers (7%) geeft aan dat ze de feestdagen gaan doorbrengen zoals ze dat altijd gedaan hebben. 8% zegt de feestdagen dit jaar niet te vieren vanwege corona. Van de mensen die al plannen of ideeën hebben, geeft 38% aan dat ze de dagen thuis met gasten, 32% thuis zonder gasten en 34% bij vrienden of familie zullen vieren.

1Vandaag (26 nov)

- Twee derde (66 procent) zegt zich met Kerst sowieso aan de coronaregels te houden. Zij gaan kerst met het maximum toegestane aantal personen vieren, ongeacht hoeveel dat er zijn.
- Een kwart zegt dat ze hun plannen niet laten afhangen van wat het kabinet bepaalt. Velen van hen gaan kerst vieren zoals ze altijd doen.

Vakantie

De overgrote meerderheid blijft deze winter thuis; er zijn weinig mensen met vakantieplannen.

Validators (24 nov)

- Driekwart blijft thuis deze winter, 14% weet het nog niet, 8% heeft een vakantie geboekt of overweegt een vakantie te boeken.

DVJ (9 nov)

- 6% heeft een vakantie gepland. De rest blijft thuis.

Bronnen

- **1 vandaag opiniepanel**

Publicatie 4 november (veldwerk 3 en 4 november, na persconferentie).

<https://eenvandaag.avrotros.nl/panels/opiniepanel/alle-uitslagen/item/kabinet-is-niet-pro-actief-en-dus-weer-te-laat-maar-krijgt-toch-steun-voor-nieuwe-coronamaatregel/>

Publicatie 5 november

- 537 schoolleiders, 427 uit het basisonderwijs en 110 uit het voortgezet onderwijs. Dit onderzoek is uitgevoerd tussen 26 oktober en 4 november 2020.
- 319 leraren in het basisonderwijs en 406 leraren in het voortgezet onderwijs. Het onderzoek is uitgevoerd tussen 2 en 4 november 2020.

<https://eenvandaag.avrotros.nl/panels/opiniepanel/alle-uitslagen/item/helpt-van-de-leraren-merkt-dat-leerlingen-slechter-in-hun-vel-zitten-door-corona-problemen-het-groo/>

Publicatie 12 november (veldwerk: 7 t/m 12 november).

<https://eenvandaag.avrotros.nl/panels/opiniepanel/alle-uitslagen/item/1-op-de-10-breekt-coronaregels-op-pakjesavond-ik-ga-niet-eeen-dochter-met-haar-kindereen-weigeren/>

Publicatie 25 november (veldwerk van 20 t/m 24 november)

<https://eenvandaag.avrotros.nl/panels/opiniepanel/alle-uitslagen/item/meerderheid-wil-eerste-coronavaccinaties-voor-ouderen-kwetsbaren-en-zorgmedewerkers-maar-wel-vrijw/>

- **DVJ**

Publicatie 17 november (veldwerk 9 november)

<https://www.dvj-insights.com/nl/covid/>

- **Hart van Nederland – uitgevoerd door**

5.1.2e

Publicatie 11 november

<https://www.hartvannederland.nl/nieuws/2020/hart-van-nederland-panel-vaccineren-tegen-corona/>

- **I&O research iov Trimbos**

Publicatie 12 november 2020 (veldwerk 19-28 oktober)

<https://www.ioresearch.nl/actueel/psychische-gezondheid-ondanks-corona-stabiel/> en

<https://www.trimbos.nl/actueel/nieuws/bericht/psychische-gezondheid-ondanks-corona-stabiel-maar-we-moeten-alert-blijven>

- **I&O research iov NOS**

Publicatie 19 november (veldwerk van 13 t/m 16 november);

<https://www.ioresearch.nl/actueel/veel-jongeren-voelen-zich-nu-slechter-dan-voor-coronacrisis/>

- **I&O research iov NOS**

Publicatie 17 november (veldwerk 13 t/m 16 november)

<https://www.ioresearch.nl/actueel/lagere-bereidheid-tot-vaccinatie/>

- **Markteffect iov Algemeen Dagblad**

Publicatie 26 november

<https://www.ad.nl/binnenland/helpt-nederlanders-wil-vooraan-staan-bij-uitdelen-coronavaccin~a5492308/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

- **Nationaal ouderenfonds**

Publicatie: 13 nov 2020

<https://www.50pluswijzer.nl/onderzoek-nationaal-ouderenfonds-35-van-de-ouderen-wil-zich-niet-direct-vaccineren/>

- **NOS op basis van Google data**

Publicatie 2 november

<https://nos.nl/liveblog/2357862-klm-wil-niet-vooruitlopen-op-verplichte-vaccinatie-rivm-besmettingsgetal-is-1-02.html>

- **NOS op basis van data Flitsmeister en Locatus**

Publicatie 26 november

<https://nos.nl/artikel/2358406-we-gaan-weer-vaker-op-pad-drukte-op-de-weg-nadert-niveau-2019.html>

- **Peil door** 5.1.2e

Publicatie 15 november

<https://www.maurice.nl/peilingen/2020/11/15/vaccinatie-intentie/>

- **RIVM**

Publicatie: 30 november (veldwerk: 11 t/m 15 nov, tijdens verzwaring gedeeltelijke lockdown)

<https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/maatregelen-welbevinden>

- **Terre des hommes**

Publicatie 18 november

<https://www.nji.nl/nl/Actueel/Nieuws-uit-het-jeugdveld/2020/Ouders-maken-zich-zorgen-over-impact-van-corona>

- **TU ism RIVM**

Publicatiedatum niet bekend (veldwerk: 4 t/m 10 november)

<https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/covid-19-vaccin/>

- **Validators, monitor consumentengedrag**

Laaste wijzigingen op 24 nov; verkrijgbaar op aanvraag

- **Volkskrant**

Publicatie 21 november

https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/uiteindelijk-zullen-de-meeste-nederlanders-het-coronavaccin-wel-nemen~bd5618b0/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F&utm_campaign=shared_earned&utm_medium=social&utm_source=copylink